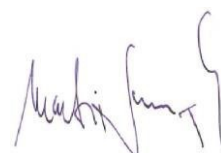

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SNAS

za rok 2021

Bratislava apríl 2022

Schválil: Mgr. Martin Senčák
riaditeľ

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Sídlo: Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: E-mail: snas@snas.sk
Web: www.snas.sk, www.snas.eu

Obsah

Identifikácia organizácie	4
Pôsobnosť, poslanie a štruktúra	6
Pôsobnosť	6
Poslanie	6
Organizačná štruktúra	7
Ľudské zdroje	7
Orgány SNAS	8
Poradné orgány SNAS	9
Akreditačné služby	11
Akreditácia laboratórií	13
Akreditácia inšpekčných orgánov	15
Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti	16
Akreditácia certifikačných orgánov	16
Akreditácia environmentálnych overovateľov	18
Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov	19
Správna laboratórna prax	19
System manažérstva	21
Ciele kvality	21
Interné audity	22
Vzdelávacie aktivity	22
Sťažnosti, odvolania a iné podania	24
Spätná väzba	25
Dokumentácia	26
Externé audity	27
Evaluácia	27
Monitoring ÚNMS SR	27
Monitorovanie prístupnosti webového sídla (MIRRI SR)	27
Kontrola OZ SLOVES	28
Kontrola nad správou registratúry	28
Medzinárodné aktivity	28
Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte	28
Plnenie medzinárodných záväzkov	29
Cezhraničná akreditácia	31
Medzinárodná spolupráca	32
Hospodárenie	32
Zhodnotenie roku 2021	33
Výhľad na rok 2022	34
Strednodobý výhľad	35
Zoznam použitých skratiek	37

Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Logo:

Sídlo organizácie: Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: e-mail: snas@snas.sk
www.snas.sk, www.snas.eu

Typ organizácie: verejnoprávna inštitúcia

Zriadenie: zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 56/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z. a zákona č. 365/2019 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Riaditeľ: Mgr. Martin Senčák

Členovia vedenia:

zástupca riaditeľa a manažér kvality

Ing. Juraj Randus

vedúca odboru akreditácie laboratórií,
inšpekčných orgánov a SLP

RNDr. Lívia Kijovská, PhD.

vedúca odboru certifikačných
orgánov a overovateľov

Ing. Gizela Pelechová

vedúci odboru ekonomiky a
prevádzky

Ing. Peter Lovecký

Ostatní odborní pracovníci:

odborný garant kalibračných laboratórií

Mgr. Zuzana Tunegová
Ing. Jaromír Durný (od 1.4.2021)

odborný garant skúšobných laboratórií

Ing. Stanislav Mikušínek
Ing. Henrieta Bóriková (od 1.9.2021)
Ing. Janka Szabová (od 17.5.2021)
Ing. Jarmila Dubajová, PhD. (do 31.8.2021)

odborný garant medicínskych laboratórií

Ing. František Kaliský (do 20.9.2021)
Ing. Ludmila Bittnerová (od 1.9.2021)

odborný garant inšpekčných orgánov

Ing. Stanislav Musil

odborný garant správnej laboratórnej
praxe

Ing. Kvetoslava Foríšeková

odborný garant pre organizátorov
skúšok spôsobilosti

RNDr. Lívia Kijovská, PhD.

odborný garant certifikačných orgánov
na produkty

Ing. Pavol Kothaj

odborný garant certifikačných orgánov
na systémy manažérstva

Ing. Jana Mária Obernauer

odborný garant certifikačných orgánov
na personál

Ing. Renáta Kuťková

odborný garant overovateľov emisii
skleníkových plynov a EMAS

Ing. Renáta Kuťková

Pôsobnosť, poslanie a štruktúra

Pôsobnosť

SNAS je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 56/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z. a zákona č. 365/2019 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o akreditácii“).

SNAS je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh (ďalej len „nariadenie EPaR“) jediným vnútroštátnym akreditačným orgánom v Slovenskej republike, ktorý vykonáva akreditáciu orgánov posudzovania zhody ako činnosť orgánu verejnej moci uznaným vládou Slovenskej republiky.

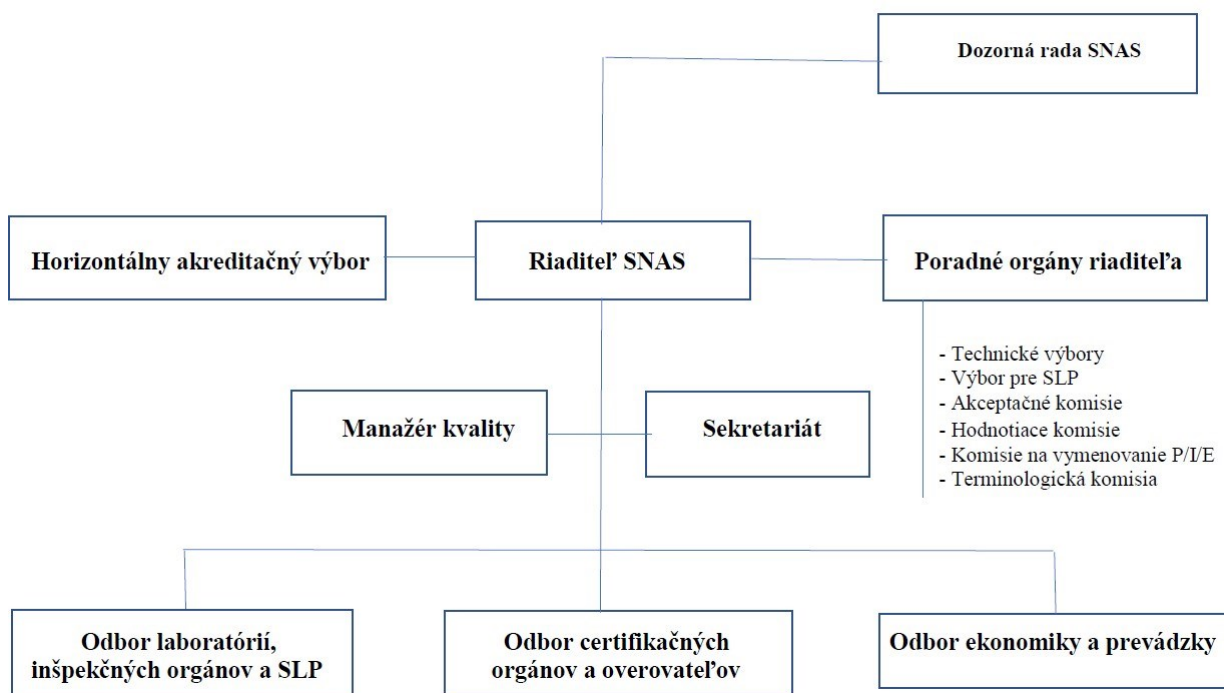
V zmysle nariadenia EPaR sa SNAS pravidelne podrobuje vzájomnému hodnoteniu (ďalej len „evaluácii“) zo strany EA, ktorá preveruje dodržiavanie medzinárodnej normy a pravidiel stanovených pre akreditáciu. Monitorujúcou autoritou nad dodržiavaním zákona je ÚNMS SR.

Poslanie

Poslaním SNAS, ako jediného národne i medzinárodne uznaného akreditačného orgánu v Slovenskej republike, je vykonávať akreditáciu orgánov posudzovania zhody predovšetkým v Slovenskej republike, plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie podľa medzinárodných noriem, dokumentov globálnych a regionálnych medzinárodných organizácií (EA, ILAC, IAF, FALB, OECD) a to tak, aby osvedčenia o akreditácii vydané SNAS, boli medzinárodne akceptované a uznávané.

Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra SNAS

Ľudské zdroje

Rok 2021 bol stále významným spôsobom ovplyvnený situáciou ohľadom šírenia pandémie Covid19. Opatrenia zavedené ešte v roku 2020 vytvorili solídny rámec pre fungovanie SNAS aj počas nepriaznivej epidemiologickej situácie:

- využívanie systému PRÁCE Z DOMU pre všetkým zamestnancov SNAS. V roku 2021 bol v zmysle Kolektívnej zmluvy vyplatený príspevok na zariadenia potrebné na výkon práce z domu.
- aktívne využívanie systému na vzdialenú komunikáciu v rámci SNAS, ale aj na poskytovanie akreditačných služieb – CISCO WEBEX. V roku 2021 bol zrealizovaný prechod na model Enterprise.
- vzdelávanie formou e-learningu prostredníctvom platformy MOODLE
- hodnotenie výkonnosti všetkých zamestnancov v polročných intervaloch.

Počet zamestnancov	Stav k 31.12.2020	Stav k 31.12.2021
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	38	37
z toho počet vedúcich zamestnancov	4	4

Veková hranica	Ženy	Muži	Celkom
do 30	-	1	1
31-40	-	4	4
41-50	8	3	11
51-60	9	5	14
nad 60	7	-	7
Celkom	24	13	37

V roku 2021 sme prijali 5 nových zamestnancov, 1 zamestnankyňa odišla na starobný dôchodok a jeden zamestnanec zomrel.

Orgány SNAS

Orgánmi SNAS podľa § 10 zákona o akreditácii sú

- riaditeľ,
- dozorná rada.

Riaditeľ je štatutárnym orgánom SNAS, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. Zodpovedá za plnenie záväzných požiadaviek vyplývajúcich z jej statusu vnútroštátneho akreditačného orgánu, statusu riadneho člena EA, ILAC, IAF, FALB a OECD, a statusu signatára medzinárodných dohôd o vzájomnom uznávaní EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA.

Dozorná rada je dozorným a kontrolným orgánom SNAS. Pôsobnosť dozornej rady je definovaná v § 14 ods. 2 zákona o akreditácii. Dozorná rada má piatich členov, ktorí k 31.12.2021 boli zástupcovia MF SR (1 člen), ÚNMS SR (2 členovia), SNAS (2 členovia).

Zloženie dozornej rady k 31.12.2021 bolo nasledovné:

Ing. Emil Košút – predseda, zástupca ÚNMS SR

Ing. Dana Puhovichová – zástupca MF SR

Ing. Dušan Butaš – zástupca ÚNMS SR

JUDr. Juraj Vondrášek – zástupca SNAS

PhDr. Ivona Mesíková, PhD. – zástupca SNAS

Zasadania dozornej rady boli 6. apríla 2021, 29. septembra 2021 a 2. decembra 2021

Poradné orgány SNAS

Poradným orgánmi riaditeľa SNAS sú:

Horizontálny akreditačný výbor

- umožňuje účinné a vyvážené zapojenie strán zainteresovaných na akreditácii bez prevahy niektorej z nich (národní regulátori, zákazníci akreditovaných orgánov posudzovania zhody, nezávislí experti z rôznych oblastí akreditácie a akreditované orgány posudzovania zhody)
- dohliada na nezávislosť, transparentnosť a objektivitu akreditačných služieb
- spolupracuje pri určovaní cieľov v oblasti akreditácie v koncepčných a strategických záležitostiach
- preveruje, ako SNAS vykonáva svoje poslanie na Slovensku.

Technické výbory

Pre príslušné technické oblasti akreditácie sa podieľajú na vypracovaní alebo pripomienkovaní metodických smerníc na akreditáciu, ďalších akreditačných kritérií pre špecifické oblasti akreditácie a vyjadrujú svoje stanoviská k ostatným technickým problémom vo vzťahu k akreditácii.

Štruktúra technických výborov:

- technický výbor SNAS na akreditáciu kalibračných laboratórií – veličiny
- technický výbor SNAS na akreditáciu kalibračných laboratórií – záznamové zariadenia v cestnej doprave
- technický výbor SNAS na akreditáciu skúšobných laboratórií – prírodné, veterinárne vedy a zdravotníctvo
- technický výbor SNAS na akreditáciu skúšobných laboratórií – technické veličiny
- technický výbor SNAS na akreditáciu skúšobných laboratórií – emisie
- technický výbor SNAS na akreditáciu medicínskych laboratórií
- technický výbor SNAS na akreditáciu organizátorov skúšok spôsobilosti
- technický výbor SNAS na akreditáciu inšpekčných orgánov
- technický výbor SNAS na akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva
- technický výbor SNAS na akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich produkty
- technický výbor SNAS na akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich osoby
- technický výbor SNAS na akreditáciu environmentálnych overovateľov
- technický výbor SNAS na akreditáciu overovateľov emisií skleníkových plynov

Akceptačné komisie

- preverujú dostatočnosť informácií uvedených v žiadosti o akreditačnú službu, požadovanú oblasť, špecifikáciu činnosti alebo rozsah akreditácie, o ktorý je žiadané
- potvrdzujú dostatočnosť zdrojov SNAS na výkon požadovanej akreditačnej služby a dostupnosť odborne spôsobilých posudzovateľov a expertov v danej oblasti akreditácie
- poskytujú odporúčania vo veci akceptácie žiadostí o akreditačnú službu.

Hodnotiace komisie

- zhodnocujú vhodnosť a správnosť postupu pri plánovaní, vzorkovaní a výkone posudzovaní v oblasti akreditácie, pre ktoré sú zriadené, vrátane záznamov z posudzovaní
- kontrolujú plnenie všetkých záväzných požiadaviek pri výkone akreditačných služieb
- poskytujú odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti akreditácie.

Komisie na vymenovanie posudzovateľov

- preverujú dostatočnosť podkladov pre zaradenie odborníkov z rôznych oblastí do databázy SNAS
- pravidelne kontrolujú aktuálnosť databázy posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov a expertov
- poskytujú odporúčania na vymenovanie posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov SLP.

Terminologická komisia rieši otázky spojené s používaním odborných termínov a ich prekladom z cudzích jazykov.

Akreditačné služby

SNAS akredituje podľa medzinárodne platných normatívnych dokumentov radu ISO 14000, ISO 15000, ISO/IEC 17000, v súlade s európskou a národnou legislatívou a povinnými aplikačnými dokumentmi medzinárodných organizácií – EA, ILAC, IAF a FALB:

⇒ laboratória

- ✓ kalibračné – ISO/IEC 17025
- ✓ skúšobné – ISO/IEC 17025
- ✓ medicínske – ISO 15189

⇒ inšpekčné orgány – ISO/IEC 17020

⇒ certifikačné orgány na certifikáciu

- ✓ systémov manažérstva – ISO/IEC 17021-1
- ✓ osôb – ISO/IEC 17024
- ✓ produktov – ISO/IEC 17065

⇒ organizátorov skúšok spôsobilosti – ISO/IEC 17043

⇒ environmentálnych overovateľov – ISO/IEC 17021-1 a nariadenie EP a R 1221/2009

⇒ overovateľov emisii skleníkových plynov – EN/ISO 14065 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 600/2012

⇒ prípadne aj iné činnosti, na ktoré sa vzťahujú akreditačné požiadavky stanovené medzinárodne uznávanými normatívnymi dokumentmi.

Výsledkom činnosti SNAS je udelenie akreditácie orgánom posudzovania zhody, ktorá oficiálne potvrdzuje plnenie záväzných požiadaviek a ich spôsobilosť vykonávať deklarované činnosti nestranne, nezávisle a na požadovanej profesionálnej úrovni a ktorá je uznávaná

doma i v zahraničí. SNAS tak poskytuje zákazníkom orgánov posudzovania zhody požadovaný stupeň garancie, že výsledky činnosti orgánu posudzovania zhody sú dôveryhodné. U akreditovaných osôb SNAS vykonáva pravidelný dohľad nad plnením podmienok, za ktorých im bola udelená akreditácia.

Prehľad počtu platných osvedčení o akreditácii v rokoch 2019 až 2021

Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení		
	k 31.12.2019	k 31.12.2020	k 31.12.2021
Kalibračné laboratóriá	65	80	93
Skúšobné laboratóriá	224	219	219
Medicínske laboratóriá	39	42	34
Organizátori skúšok spôsobilosti	4	4	6
Inšpekčné orgány	33	33	34
CO certifikujúce produkty	26	29	32
CO certifikujúce systémy manažérstva	122	125	139
CO certifikujúce osoby	16	16	18
Environmentálni overovatelia	2	3	4
Overovatelia emisií skleníkových plynov	4	4	4
Plnenie notifikačných požiadaviek	12	11	11
S P O L U	547	566	612

Prehľad počtu platných osvedčení o akreditácii pre jednotlivé MS v roku 2021

Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení k 31.12.2021	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	36
	QMS pri zvaraní	6
	QMS pre ZP	5
	SFCS	1
	EMS	26
	EnMS	7
	OH&S MS	24
	FSMS	5
	ISMS	9
	ABMS	15
	BCMS	3
	ITSMS	2
	S P O L U	139

Prehľad ukončených akreditačných služieb SNAS v rokoch 2019 až 2021

Oblasť akreditácie	Počet ukončených v r. 2019			Počet ukončených v r. 2020			Počet ukončených v r. 2021		
	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby
Laboratória	25	50	200	39	72	210	24	56	238
Certifikačné orgány	10	20	281	7	58	183	16	29	246
Inšpekčné orgány	0	5	19	1	4	16	2	11	21
PT, EO, OESP, NP	2	3	23	1	5	29	3	2	27
S P O L U	37	78	523	48	139	438	45	98	625
	638			625			675		

A - akreditácia, RA – reakreditácia, ostatné služby - svedecké posudzovanie, rozšírenie, zúženie, pozastavenie alebo prevod akreditácie, mimoriadny dohľad, mimoriadne alebo predbežné posudzovanie, PT – skúšky spôsobilosti, EO – environmentálny overovateľ, OESP – overovateľ emisií skleníkových plynov, NP – notifikačné požiadavky

Akreditácia laboratórií

Rok 2021 sa vyznačoval podobnými podmienkami práce ako v roku 2020 v súvislosti s pandémiou COVID-19, ktorý trvá dodnes s obmedzeniami, ktoré mali vplyv na spôsob práce.

Napriek pokračujúcej pandémie sme zaznamenali mierny nárast počtu osvedčení. V roku 2021 bolo platných 347 osvedčení (KL, SL, ML). Najväčší prírastok sme zaznamenali v oblasti kalibrácie – nárast o 14 osvedčení v porovnaní s rokom 2020. Nárast sme zaznamenali aj v počtoch osvedčení organizátora PT, v percentuálnom vyjadrení o 50 %. Pokles počtu osvedčení v oblasti medicínskych laboratórií súvisí s tým, že 1 subjekt, ktorý doteraz mal každé svoje laboratórium akreditované samostatne sa rozhodol, že všetky jeho laboratória budú v rámci 1 čísla osvedčenia. Tento proces začal v roku 2020 žiadosťou o novú akreditáciu (pre 12 laboratórií), ktorá bola udelená v prvom štvrtroku roku 2021 a pokračoval žiadosťami o rozšírenie akreditácie. V súčasnosti je takto združených 19 pracovísk a proces bude pokračovať aj v roku 2022.

V roku 2021 v oblasti skúšania, kalibrácie a vyšetovania bolo počas plánovaných posudzovaní (dohľady, reakreditácie) preverené plnenie požiadaviek normy ISO/IEC 17025 a ISO 15189. Platných osvedčení v oblasti skúšobných laboratórií bolo 219, v oblasti kalibračných laboratórií 94 a v oblasti medicínskeho vyšetovania 34 osvedčení. V priebehu roka 2021 bola zrušená akreditácia 4 laboratóriám, 6 osvedčení bolo pozastavených na požiadanie CAB z rôznych dôvodov.

V roku 2021 bolo prijatých spolu 90 žiadostí o akreditáciu, reakreditáciu a rozšírenie. Podiel reakreditácií a akreditácií predstavoval 21,7 % z poskytovaných služieb. V porovnaní s rokmi 2015 (30 %) a 2016 (28,7 %) a 2017 (30,7 %) a 2018 (32,1 %) a 2019 (23,10 %), 2020 (41,9%) je možné konštatovať, že v percentuálnom vyjadrení bolo v roku 2021 poskytovaných menej takýchto služieb. Bolo ukončených 318 akreditačných služieb, z toho 24 udelení akreditácie, 56 reakreditácií, 31 rozšírení akreditácie, 174 dohľadov. K 31.12.2021 bolo rozpracovaných celkovo ďalších 147 služieb, ktoré sa ukončia v priebehu I. štvrťroka 2021.

V priebehu roka 2021 sme poskytli 12 zahraničných služieb. V roku 2021 boli vykonané subdodávky akreditačných činností pre český národný akreditačný orgán ČIA a nemecký akreditačný orgán DAaKS.

SNAS zabezpečil vo viac ako 70 % poskytnutých službách vedúceho posudzovateľa z interných zdrojov OLIS. V roku 2021 v rámci personálnych zmien ukončili pracovný pomer 2 pracovníci a 3 noví boli prijatí a 2 pracovníčky odišli na rodičovskú dovolenku.

Akreditované laboratóriá pracujú tak v regulovanej ako aj v neregulovanej oblasti. Naďalej pokračovala spolupráca s regulátormi, ktorá je najmä s MŽP SR stále na požadovanej úrovni. Spolupráca s národnými regulátormi (najmä s ÚNMS SR) v oblasti spoločného posudzovania plnenia notifikačných/autorizačných požiadaviek má vzrastajúcu tendenciu. Posudzovanie laboratórií v oblasti skúšania a kalibrácie, ktoré pôsobia v regulovanej oblasti sa vykonával v súlade s dohodnutými postupmi regulátorov (UNMS SR, MDV SR, ÚKSÚP), v súlade s IP 15 „Postup SNAS pri akreditácii pre účely notifikácie a autorizácie.“

Mnohé laboratóriá sa zúčastňujú v rôznych projektoch medzinárodných a národných PT/ILC nezávisle od SNAS, prípadne ich aj sami organizujú v oblastiach, v ktorých nie sú dostupné. Aktuálne programy národných a medzinárodných organizátorov ILC/PT sú pravidelne uverejňované aj na webovej stránke SNAS. Hlásenie a vyhodnocovanie účasti laboratórií na PT/MPS tieto poskytovali na tlačivách, ktoré sa po verifikácii vkladali do AIS. Výsledky PT/ILC sú vždy kontrolované posudzovateľmi SNAS pri výkone posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie v laboratóriách, ako aj pri výkone plánovaných dohľadov v týchto subjektoch, o čom sú uvedené informácie v správach z posudzovaní.

V rámci ukončovania služieb Hodnotiaca komisia zasadala v 117 službách. V roku 2021 zasadali technické výbory pre laboratóriá. Zloženie TV a pracovných skupín v roku 2021 bolo doplnené o vybraných pracovníkov.

V roku 2021 boli vykonané 2 základné školenia pre nových vedúcich posudzovateľov, 3 zdokonaľovacie školenia (skúšanie, kalibrácia, vyšetrovanie, PT), 2 základné školenia pre posudzovateľov. Zorganizovali sme 3 semináre pre akreditované subjekty, na ktorých boli prezentované skúsenosti s používaním akreditačných noriem.

Tretie vydanie normy ISO/IEC 17025 vyšlo v novembri 2017. Prechodné obdobie bolo stanovené na 3 roky od vydania normy. V roku 2021 sme ukončili poskytovanie služby podľa ISO/IEC 17025: 2017 podľa plánu implementácie. Na základe hlasovania ILAC bolo posunuté prechodné obdobie pre implementáciu ISO/IEC 17025: 2017 do 1.6.2021. V roku 2020 boli vykonané takmer všetky posudzovania, zamerané na prechod na ISO/IEC 17025: 2017. Do roku 2021 boli presunuté 2 subjekty, kde nemohlo byť vykonané posudzovanie v dôsledku pretrvávajúcej nepriaznivej situácie v samotnom laboratóriu (zatvorené laboratórium, pracovníci v karanténe).

Pracovníci sa zúčastňovali na pravidelných mítingoch EA LC, WG HC a spoločných zasadnutí ILAC – IAF. Okrem aktualizovanej normy sme implementovali požiadavky medzinárodných dokumentov do postupov akreditácie SNAS, s ktorými bola verejnosť oboznámená prostredníctvom web sídla a na seminároch pre akreditované subjekty.

Akreditácia inšpekčných orgánov

V oblasti akreditácie inšpekčných orgánov bolo v roku 2021 prijatých 20 žiadostí o služby akreditácia, reakreditácia a rozšírenie. Ukončených bolo 35 akreditačných služieb. Počet akreditovaných inšpekčných orgánov ku koncu roka 2021 bol 34.

Bolo zorganizované zasadnutie Technického výboru pre inšpekčné orgány. Pracovníci sa zúčastňovali na pravidelných mítingoch EA IC a spoločných zasadnutí ILAC – IAF.

Akreditované inšpekčné orgány pracujú tak v regulovanej ako aj v neregulovanej oblasti. Naďalej pokračovala spolupráca s regulátormi, pričom spolupráca s ÚNMS SR, ÚKSÚP v oblasti spoločného posudzovania plnenia notifikačných/autorizačných požiadaviek má vzrastajúcu tendenciu. Posudzovanie v oblasti inšpekčných orgánov, ktoré pôsobia v regulovanej oblasti sa vykonával v súlade s dohodnutými postupmi regulátorov (MŽP SR,

ÚNMS SR, MDV SR, DÚ, ÚKSÚP, NBÚ), v súlade s IP 15 „Postup SNAS pri akreditácii pre účely notifikácie a autorizácie.“

Zorganizovali sme seminár pre akreditované subjekty, na ktorom boli prezentované skúsenosti s používaním akreditačnej normy, AIS, nové informácie z oblasti inšpekcie.

Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti

V oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti v roku 2021 boli vykonané 2 posudzovania pre udelenie akreditácie na základe žiadosti o akreditáciu, 1 rozšírenie a bol vykonaný 1 dohľad. V rámci tejto oblasti je akreditovaných 6 CAB, z ktorých tri sú na území SR a tri sú v Bulharsku. V súlade s politikou EA a ILAC využíva SNAS skúšky spôsobilosti organizované kompetentnými organizátormi a medzilaboratórne porovnania ako nástroj zabezpečenia porovnateľnosti výsledkov ním akreditovaných laboratórií, a tam, kde je to možné, na preverenie dosahovania správnosti výsledkov meraní, skúšok a kalibrácií.

Akreditácia certifikačných orgánov

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby SNAS v roku 2021 vykonal a ukončil 291 akreditačných služieb (akreditácií, reakreditácií, rozšírení akreditácií, svedeckých posúdení, dohľadov a mimoriadnych posudzovaní) a rozpracoval 70 akreditačných služieb, ktoré budú ukončené v roku 2022. Súčet týchto služieb v roku 2021 (361) je vyšší ako v roku 2020 (297), čo súvisí najmä s posunutím svedeckých posudzovaní u klientov akreditovaných subjektov z roku 2020 do roku 2021 v dôsledku pandémie koronavírusu a s ňou súvisiacich obmedzení v roku 2020. V roku 2021 napriek pokračujúcej pandémie sa nám podarilo vykonať viac posudzovaní aj pomocou vzdialených posudzovaní používaním prostriedkov informačných a komunikačných technológií.

Z troch oblastí certifikácie sú najviac zastúpené certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva s počtom platných osvedčení 139 (nárast o 14). V oblasti certifikácie produktov je vydaných 32 (nárast o 3) a v oblasti akreditácie osôb 18 osvedčení o akreditácii (nárast o 2).

V roku 2021 v oblasti certifikácie SNAS začal poskytovať akreditácie v nových technických oblastiach:

- Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva na certifikáciu Systému plynulého podnikania podľa ISO 22301 – začatie od 15.01.2021, udelené akreditácie: 3
- Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva na certifikáciu Systému manažérstva IT služieb podľa ISO 20000-1 – začatie od 15.01.2021, udelené akreditácie: 2

Všetky nové technické oblasti boli prerokované so zainteresovanými stranami prostredníctvom HAV a boli posúdené v príslušnom technickom výbore SNAS.

V oblasti certifikačných orgánov boli zmenené viaceré súvisiace normy a preto SNAS vykonával v roku 2021 viacero aktualizácií:

- pokračoval v posudzovaní certifikačných orgánov na prechod na novú certifikačnú normu ISO 45001: 2018, ktorá nahrádza OHSAS 18001: 2007 v oblasti systému manažérstva BOZP, s ukončením prechodného obdobia 12.03.2021, ktoré bolo predĺžené (z dôvodu pandémie) do 12.09.2021. Stav k 31.12.2021: preklopených 100 %,
- pokračoval v posudzovaní certifikačných orgánov na prechod z ISO 22000: 2005 na ISO 22000: 2018 v oblasti systému manažérstva potravín, s ukončením prechodného obdobia 18.06.2021, ktoré bolo predĺžené (z dôvodu pandémie) do 18.12.2021. Stav k 31.12.2021: preklopených 100 %,
- pokračoval v posudzovaní certifikačných orgánov na prechod z ISO 50001: 2011 na ISO 50001: 2018 v oblasti systému energetického manažérstva, s ukončením prechodného obdobia 20.08.2021, ktoré bolo predĺžené (z dôvodu pandémie) do 20.02.2022. Stav k 31.12.2021: preklopených 100 %,
- zaviedol politiku PL- 53 na prechod na ISO/IEC 27006: 2015 / Dodatok 1: 2020 pre certifikačné orgány v oblasti systému manažérstva bezpečnosti informácií. Prechodné obdobie na implementáciu končí 31.03.2022. Stav preklopených k 31.12.2021: 88 %
- pokračoval v posudzovaní podľa akreditačnej schémy ECM zavedenej od 01.01.2020 a zároveň preklopil obe udelené akreditácie na nové verzie akreditačnej (ERA 1172/002 V3.1) a certifikačnej (ERA 1172/003 V1.1) schémy v rámci prechodného obdobia do 01.07.2021, predĺženého z dôvodu pandémie do 31.10.2021. Stav k 31.12.2021: preklopených 100%.

- začal s posudzovaním podľa nového nariadenia EPaR (EÚ) 2018/848 a dokumentu EA-3/12: 2020 pre certifikáciu produktov ekologickej výroby v rámci prechodného obdobia do 31.12.2021 predĺženého národným regulátorom do 31.03.2022. Stav k 31.12.2021: preklopených 0%.
- začal s posudzovaním podľa aktualizovanej normy PEFC ST 2003: 2020 (TD SFCS 1006: 2020) pre certifikáciu spotrebiteľského reťazca lesných produktov podľa noriem PEFC ST 2001: 2020 a PEFC ST 2002: 2020 s prechodným obdobím do 14.08.2022. Stav k 31.12.2021: preklopených 0%.
- začal s posudzovaním podľa aktualizovanej normy ETSI EN 319 403-1 V2.3.1 pre certifikáciu poskytovania dôveryhodných služieb podľa nariadenia EPaR (EÚ) 910/2014 (eIDAS). Stav k 31.12.2021: preklopených 50%.

Okrem nových a aktualizovaných noriem sme implementovali požiadavky medzinárodných dokumentov do postupov akreditácie SNAS, s ktorými bola verejnosť oboznámená prostredníctvom aktualizovaného web sídla a na seminároch pre akreditované subjekty, ktoré boli usporiadané osobitne pre certifikačné orgány certifikujúce manažérske systémy, produkty a osoby.

Posudzovania certifikačných orgánov, ktoré pôsobia aj ako notifikované orgány boli vykonávané v súlade s dohodnutými postupmi regulátorov (UNMS SR, MDV SR). Po zavedení dokumentu EA na akreditáciu pre účely notifikácie (EA-2/17 M: 2020) s účinnosťou od 01.03.2021 a publikovaní novej MSA-N/01 boli požiadavky na akreditáciu spresnené. Všetky orgány posudzovania zhody (CAB) akreditované na účely notifikácie musia byť v zhode s týmto dokumentom do troch rokov od jeho zverejnenia (t. j. 4/2023).

V roku 2021 boli vykonané subdodávky akreditačných činností pre zahraničné národné akreditačné orgány UKAS (Veľká Británia) a ČIA (Česká republika). SNAS zabezpečil viaceré svedecké posudzovania na území iných štátov v subdodávke s lokálnym akreditačným orgánom (Taliansko, ČR).

Akreditácia environmentálnych overovateľov

V oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov v roku 2021 SNAS vykonal 12 akreditačných služieb a rozpracoval 3 ďalšie služby, ktoré zahŕňali plánovaný dohľad u akreditovaných subjektov, posudzovanie pre akreditáciu nového žiadateľa a svedecké posudzovanie pre domácich a zahraničných overovateľov pôsobiacich na území Slovenska.

Súčet vykonaných a rozpracovaných služieb (15) v roku 2021 sa mierne znížil oproti roku 2020 (20). V dôsledku narastajúceho záujmu o registráciu v schéme EMAS zo strany firiem sa predpokladá ustálenie resp. zvýšenie záujmu o akreditáciu a tiež nárast počtu hlásených overovaní zahraničnými overovateľmi na území SR. Celkový počet platných osvedčení o akreditácii je 4, v roku 2021 narástol o jednu akreditovanú osobu.

V roku 2021 naďalej sme pokračovali v spolupráci s MŽP SR a so SAŽP v danej oblasti akreditácie a aktívne sme sa zúčastnili zasadnutiach FALB.

Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov

V oblasti akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov bolo v roku 2021 vykonaných a ukončených 8 akreditačných služieb a 4 služby boli rozpracované, čo je približne totožné s počtom služieb v roku 2020 (11). Celkový počet platných osvedčení o akreditácii je 4, ostal nezmenený. V roku 2021 SNAS pokračoval v spolupráci s MŽP SR – Odborom zmeny klímy. Aktívne sa zúčastňoval na zasadnutiach EU ETS Network Group, IAF VV WG, Európskej komisie/DG Climate Action, a súvisiacich školeniach pre danú oblasť akreditácie.

V roku 2021 SNAS na základe dokumentu "Plán implementácie Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/2084, Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/2085, do praxe posudzovaní vykonávaných SNAS u overovateľov emisií skleníkových plynov" posúdil implementáciu zmien pri plánovaných dohladoch na rok 2021, a rozhodol o udelení akreditácie podľa zmenených predpisov u všetkých subjektov do konca roka 2021.

V rámci prípravy na akreditáciu podľa novej normy ISO/IEC 17029 a súvisiacich revidovaných noriem ISO 14065 a ISO 14064-3, bolo vykonané príslušné školenie posudzovateľov a expertov SNAS v novembri 2021. V súvislosti s tým, že revidovaná norma ISO 14065, resp. EN ISO 14065 z októbra 2021 zatiaľ nebola zverejnená ako harmonizovaná norma, SNAS zatiaľ nezverejnil pripravovaný dokument týkajúci sa politiky prechodu na novú normu ISO/IEC 17029 pre schému EÚ ETS. Verejnosť bude oboznámená s podmienkami prechodu včas, na web sídle SNAS.

Správna laboratórna prax

SNAS okrem akreditačných služieb vykonávaných na základe zákona o akreditácii vykonáva aj inšpekciu a overovanie testovacích pracovísk v oblasti dodržiavania zásad SLP podľa

osobitných predpisov. Povinnosti SNAS pri hodnotení súladu práce testovacích pracovísk so zásadami SLP pri vykonávaní neklinických štúdií zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti chemických látok sú uvedené v zákone č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ako aj v nariadení vlády č. 320/2010 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 92/2012 Z. z., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad SLP.

Pri vykonávaní inšpekcií v zahraničí postupuje SNAS podľa smerníc EU pre oblasť SLP 2004/10/EC a 2004/9/EC, v súlade so zásadami SLP OECD uvedenými v rozhodnutí vzťahujúcom sa k vzájomnému uznávaniu údajov a v rozhodnutí Odporúčanie Rady o dodržiavaní zásad správnej laboratórnej praxe.

V súlade s Národným programom dodržiavania zásad SLP v Slovenskej republike boli v roku 2021 vykonané všetky plánované inšpekcie (dohľady) podľa harmonogramu inšpekcií a prijatá 1 žiadosť o udelenie osvedčenia a 10 žiadostí o obnovenie platnosti osvedčenia. Celkovo bolo ukončených 14 služieb, ktoré boli prerokované vo Výbore SLP. Laboratórium G-053 v roku 2021 nepožiadalo o obnovenie platnosti osvedčenia.

Prehľad ukončených služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2021

Počet ukončených služieb za účelom					
PI	U	O	RO	D	SPOLU
0	0	7	0	3	10

PI – predinšpekcia, U – udelenie osvedčenia o dodržiavaní zásad SLP, O – obnovenie platnosti, RO – rozšírenie, D - dohľad

Prehľad platných osvedčení v oblasti dodržiavania zásad SLP v rokoch 2019 až 2021

Platné osvedčenia SLP	k 31.12.2019	k 31.12.2020	k 31.12.2021
	15	16	17

Po základnom školení dosiahnutí kladného hodnotenia pri inšpekciách, bola za vedúcu inšpektorku SLP v roku 2021 vymenovaná jedna interná pracovníčka a jedna externá pracovníčka bola vymenovaná za inšpektorku. V roku 2021 bolo vykonané školenie inšpektorov a vedúcich inšpektorov a uskutočnil sa aj seminár pre testovacie pracoviská, kde boli prezentované najnovšie poznatky z oblasti správnej laboratórnej praxe.

System manažérstva

Ciele kvality

Pre rok 2021 prijal SNAS 4 ciele kvality.

1. Naplánovať a realizovať posudzovania v roku 2021 tak, aby:

- VO využil max. 18 dní na vykonanie služieb
- OG využil max. 50 dní na vykonanie služieb
- VP/P využil min. 140 dní na vykonanie služieb

V odôvodnených prípadoch:

- VO môže rozhodnúť o zvýšení stanovených limitov pre OG max. o 50 %,
- riaditeľ môže rozhodnúť o zvýšení stanovených limitov pre VO max. o 50 %.

V rámci SNAS sa hodnotenie týkalo vedúcich odborov – 2 x, odborných garantov – 6 x, vedúcich posudzovateľov – 6 x. Plánované ukazovatele splnili vedúci odborov – 1 x, odborní garanti 5 x, vedúci posudzovatelia – 6 x. V prípade vedúcich odborov – 1 x a odborných garantov – 1 x boli stanovené limity mierne prekročené z dôvodu viacerých zmien vo funkcii odborných garantov na odbore OLIS. Z celkového pohľadu, s ohľadom na objektívne dôvody, považujeme cieľ za splnený.

Cieľ je splnený.

2. Navrhnuť spravodlivejší spôsob stanovovanie výšky poplatkov za poskytované akreditačné služby. Pripraviť aktualizáciu RR-02.

Aktualizácia RR-02 bola pripravená po dôkladnej analýze - zásady boli schválené DR SNAS; koncept bol konzultovaný s ÚNMS SR a predložený HAV a DR SNAS. Nová verzia dokumentu RR-02 bola schválená 06.10.2021 a je účinná od 01.01.2022.

Cieľ je splnený.

3. Zvýšiť efektívnosť poskytovania informácií prostredníctvom novej webovej stránky

Nová webová stránka www.snas.sk bola nasadená do používania dňa 20.9.2021. Webová stránka spĺňa aktuálne príslušné technické normy a právne predpisy. Okrem redizajnu bol

tiež aktualizovaný obsah a zmenená štruktúra informácií poskytovaných na webovej stránke, aby boli informácie pre návštevníkov stránky ľahšie vyhľadateľné.

Cieľ je splnený.

4. Implementovať ciele informačnej bezpečnosti

Schválené ciele informačnej bezpečnosti pre rok 2021 boli splnené. Detaily sú uvedené v správe z interného auditu.

Cieľ je splnený.

Interné audity

V roku 2021 bolo vykonaných 12 interných auditov v zložení:

- 4 horizontálne interné audity;
- 5 vertikálnych interných auditov;
- 3 svedecké interné audity.

Horizontálne interné audity boli zamerané na kontrolu implementácie všetkých ustanovení normy ISO/IEC 17011: 2017, nariadenia EPaR (ES) č. 765/2008 a požiadaviek povinných aplikačných dokumentov medzinárodných organizácií EA, ILAC, IAF do interných politík, postupov a zásad SNAS.

Vertikálne interné audity boli zamerané na preskúmanie záznamov z vykonaných posudzovaní SNAS v jednotlivých oblastiach akreditácie.

Účelom svedeckých interných auditov bolo preverenie správnosti aplikácie záväzných politík, postupov a zásad v praxi pozorovaním:

- výkonu posudzovania na mieste v 2 naplánovaných oblastiach akreditácie,
- procesu rozhodovania vo veci akreditácie.

Protokoly, záznamy a výsledky z tejto činnosti sú súčasťou spisového materiálu SNAS.

Vzdelávacie aktivity

SNAS v roku 2021 uskutočnil 25 školení pre VP, P, E, VI a I SLP.

Prehľad uskutočnených školení je uvedený v tabuľke:

Názov školenia	Predpis	Miesto konania	Dátum konania
Základné školenie VP COP	ISO/IEC 17065	vzdialene	04.+05.03.2021
Základné školenie VP COSM	ISO/IEC 17021-1	vzdialene	22.+23.03.2021
Základné školenie VP SL	ISO/IEC 17025	vzdialene	16.+17.03.2021
Zdokonaľovacie školenie VP a P a E - PTP	ISO/IEC 17043	vzdialene	26.03.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E - GHG	ISO 14065	vzdialene	12.04.2021
Základné školenie VP IO 1. časť	ISO/IEC 17020	vzdialene	04.05.2021
Základné školenie VP IO 2. časť	ISO/IEC 17020	Bratislava	21.05.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P a E – SL, KL	ISO/IEC 17025	vzdialene	27.05.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P a E – SL, KL	ISO/IEC 17025	vzdialene	03.06.2021
Základné školenie P, 2. časť, COO	ISO/IEC 17024	vzdialene	10.+11.06.2021
Zdokonaľovacie školenie VP – IO	ISO/IEC 17020	vzdialene	17.06.2021
Základné školenie P, 1. časť	ISO/IEC 17011	vzdialene	28.06.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E – COP	ISO/IEC 17065	vzdialene	29.06.2021
Základné školenie VP COO	ISO/IEC 17024	vzdialene	12.+16.07.2021
Základné školenie P, 2. časť, COSM	ISO/IEC 17021-1	vzdialene	26.+27.07.2021
Základné školenie P, 2. časť, KL	ISO/IEC 17025	vzdialene	04. a 06.08.2021
Zdokonaľovacie školenie P, E – IO	ISO/IEC 17020	vzdialene	23.09.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E – COO	ISO/IEC 17024	vzdialene	27.09.2021
Základné školenie P, 2. časť, ML	ISO 15189	vzdialene	20.+21.10.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E – COSM, EMAS	ISO/IEC 17021-1	vzdialene	25.10.2021
Zdokonaľovacie školenie kandidátov na inšpektorov, I a VI	NP SLP	vzdialene	11.11.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E – GHG	ISO 14065	vzdialene	15.+16.11.2021
Zdokonaľovacie školenie VP, P – COSM - FSMS	ISO/IEC 17021-1, ISO 22000, ISO/TS 22003	vzdialene	13.12.2021
Základné školenie VP, 2. časť, ML	ISO 15189	vzdialene	08.-21.12.2021
Úvodné zaškolenie expertov do procesu posudzovania	MSA-04, IP-02	Bratislava / vzdialene	v priebehu roka*

* individuálna forma prípravy pre 22 nových expertov

V roku 2021 bolo uskutočnených 7 školení pre interných pracovníkov SNAS, ich prehľad je uvedený v tabuľke:

Témy školenia	Dátum konania
Aktualizácie internej riadenej dokumentácie	priebežne počas roka 2021
Interpretácia aktualizovanej verzie EA 2/17 M: 2020	16. 04. ÷ 15. 05. 2021
Manažérstvo rizika podľa normy ISO 31000: 2018. Spracovanie „Registra rizík a príležitostí“.	19. 08. 2021 26. 08. 2021
Školenie na rozvoj zručností zamestnancov SNAS „Práca s náročným klientom“	22.09.2021
Školenie na rozvoj zručností zamestnancov SNAS „Ako na stres“	28.09.2021
Školenie gestorov SNAS	14. 12. 2021
Zdokonaľovacie školenie interných audítorov SNAS	10. ÷ 29. 12. 2021

Sťažnosti, odvolania a iné podania

V roku 2021 SNAS prijal jedno odvolanie. Odvolanie sa týkalo rozhodnutia o pozastavení platnosti akreditácie na základe neodstránenia nezhôd v požadovanom čase. V rámci prešetrovania odvolania sa nepreukázalo žiadne pochybenie pracovníkov SNAS. CAB napokon dodal všetky požadované dôkazy o odstránení nezhôd a pozastavenie platnosti akreditácie bolo zrušené.

V roku 2021 SNAS prijal dve sťažnosti. Obe sťažnosti sa týkali neplnenia akreditačných požiadaviek, resp. identifikovania nezhôd posudzovateľom SNAS v rámci posudzovania a jej neakceptovania orgánom posudzovania zhody. Komisia na prešetrenie sťažnosti v prvom prípade uznala nejednoznačnosť jednej z nezhôd a sťažnosť vyhodnotila ako opodstatnenú druhú nezhodu vyhodnotila ako správne identifikovanú a sťažnosť v tomto bode vyhlásila za neopodstatnenú. Toto bolo akceptované aj sťažujúcim sa orgánom posudzovania zhody. Druhá sťažnosť bola podaná v závere roka 2021 a jej prešetrenie vykonáva Komisia na prešetrenie sťažností.

V roku 2021 SNAS v rámci iných podaní prijal osem a vybavil sedem podnetov. Z 8 podaných podnetov bolo 7 vyhodnotených ako neopodstatnených, 1 je v procese prešetrovania. Predmetom jedného neopodstatneného podnetu bola námietka proti začatiu správneho konania o pozastavení akreditácie, orgán posudzovania zhody nepredložil všetky relevantné odklady a platnosť akreditácie bola pozastavená. Predmetom troch neopodstatnených podnetov bol nesúhlas orgánov posudzovania zhody s navrhnutým zložením posudzovacích skupín. Aj napriek neopodstatnenosti, SNAS, vzhľadom na dostatočnosť zdrojov, pristúpil k

výmene namietaného člena. Predmetom dvoch neopodstatnených podnetov bola činnosť manažéra kvality akreditovaného orgánu posudzovania zhody. Jednalo sa o prípad, v ktorom prebehlo trestné konanie voči inej osobe, porušenie predpisov v činnosti manažéra kvality nebolo preukázané. Predmetom jedného neopodstatneného podnetu bola nevhodná činnosť zahraničného obchodného partnera akreditovaného orgánu posudzovania zhody. Prešetrením bolo zistené, že činnosti partnera nie sú v konflikte s certifikačnými činnosťami orgánu posudzovania zhody.

Spätná väzba

V roku 2021 bolo na SNAS doručených 212 „Dotazníkov spokojnosti orgánov posudzovania zhody s priebehom posudzovaní na mieste“, čo v porovnaní s celkovým počtom vykonaných akreditácií/reakreditácií v danom roku znamená návratnosť 41,3 %. Od roku 2020 sprístupňujeme dotazníky vo všetkých službách okrem svedeckých posudzovaní. Akreditácií/reakreditácií sa týkalo 59 dotazníkov, ostatných služieb 153 dotazníkov. Sumárne hodnotenie ukazovateľov dosiahlo celkovú priemernú hodnotu 1,12 (1 – najvyššia spokojnosť, 5 – najnižšia spokojnosť), najvyššia hodnota z jednotlivých činností bola 1,45, čo považujeme za uspokojivý výsledok z hodnotenia výkonu posudzovaní orgánmi posudzovania zhody. Všetky návrhy na zlepšenie a pripomienky z tohto typu dotazníkov spokojnosti od orgánov posudzovania zhody boli riešené priebežne na úrovni vedenia SNAS.

V 2021 bolo odovzdaných 176 „Dotazníkov spokojnosti v oblasti akreditácie všeobecne a seminárov“ od účastníkov seminárov organizovaných SNAS, čo v porovnaní s celkovým počtom zúčastnených na všetkých seminároch znamená návratnosť 42 %. Celkové hodnotenie úrovne poskytovaných služieb SNAS dosiahlo priemer 1,27 (1 – najvyššia spokojnosť, 5 – najnižšia spokojnosť). Celkové hodnotenie seminárov dosiahlo priemer 1,29. Všetkým spísaným nedostatkom, pripomienkam, návrhom na zlepšenie od účastníkov seminárov SNAS venoval špeciálnu pozornosť na úrovni jednotlivých odborov a na Preskúmaní manažmentom za rok 2021 sa sumárne vyhodnocovali opatrenia vyplývajúce z dotazníkov.

Výsledky spätnej väzby boli v r. 2021 prezentované orgánom posudzovania zhody na príslušných seminároch a zainteresovaným stranám zasadnutí HAV.

Dokumentácia

K 31.12.2021 bolo v SNAS platných 140 dokumentov. V rámci roka bolo:

- zaktualizovaných 49 dokumentov,
- vydané 7 nových dokumentov,
- zrušených 11 dokumentov.

Prehľad výsledkov revízie interných riadených dokumentov v r. 2021

Druh riadeného dokumentu	Dokumenty		Zrušené dokumenty
	Nové	Aktualizované	
Príručka kvality (1)	0	1	0
Národný program kvality SR (1)	0	0	0
Politiky (31)	1	13	2
Štatúty (9)	0	7	0
Rozhodnutia riaditeľa (4)	0	2	0
Interné smernice (7)	0	3	1
Interné predpisy (22)	0	5	0
Vnútorne listy riaditeľa (5)	6	0	6
Metodické smernice na akreditáciu:			
- všeobecné a prierezové (6)	0	4	0
- laboratória (4)	0	2	2
- inšpekčné orgány (3)	0	3	0
- certifikačné orgány (20)	0	6	0
- správna laboratórna prax (18)	0	0	0
- environmentálni overovatelia (4)	0	0	0
- overovatelia GHG (4)	0	2	0
- akreditácia pre účely notifikácie (1)	0	1	0
S P O L U	7	49	11

Externé audity

Evaluácia

V roku 2021 nebolo v SNAS vykonané žiadne evaluačné hodnotenie. Evaluácia v celom rozsahu EA MLA prebehla vo februári 2022. Výsledky budú známe v priebehu roka 2022.

Monitoring ÚNMS SR

1. Administratívna finančná kontrola ÚNMS SR

Cieľom kontroly bolo overenie oprávnenia použitia prostriedkov štátneho rozpočtu použitých v roku 2020. Kontrola bola vykonaná 06.05.2021, nedostatky neboli zistené.

2. Kontrola ÚNMS SR č. 4/I/2021

Cieľom kontroly bolo dodržiavanie zákona č. 505/2009 dodržiavanie zmluvy o spolupráci 2018/801/006804/02287. Kontrola bola vykonaná v dňoch 07.07.-20.08.2021. Zistené nedostatky boli odstránené.

3. Kontrola ÚNMS SR č. 2/II/2021

Cieľom kontroly bolo plnenie úloh štátnej správy a úloh súvisiacich s výkonom štátnej správy, ktorej predmetom bolo vybavovanie, evidenciu, vydávanie, uschovanie a bezpečné uloženie služobných pasov zamestnancov so zameraním na dodržiavanie zákona č. 647/2007 Z. z. Kontrola bola vykonaná 05.10.2021, nedostatky neboli zistené.

4. Kontrola ÚNMS SR č. 7/II/2021

Cieľom kontroly bolo plnenie úloh B 3 a B 4 uznesenia vlády SR č. 585/2018 k návrhu protikorupčnej politiky SR na roky 2019 ÷ 2023. Kontrola bola vykonaná 05.10.2021, nedostatky neboli zistené.

Monitorovanie prístupnosti webového sídla (MIRRI SR)

V dňoch 24. a 25. 06. 2021 bola vykonaná externá kontrola nad prístupnosťou webového sídla. Monitoring vykonalo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Sekcia informačných technológií verejnej správy, Odbor kontroly, správnych konaní a štandardov ITVS. Zistené nedostatky boli odstránené pri spustení novej webovej stránky SNAS.

Kontrola OZ SLOVES

V dňoch 06. 10. a 13. 10. 2022 bola vykonaná externá kontrola bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Kontrolu vykonal Republiková zväzový inšpektor BOZP Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry. Zistené nedostatky sú priebežne odstraňované v súlade so schváleným harmonogramom.

Kontrola nad správou registratúry

V apríli 2021 vykonalo Ministerstvo vnútra SR, Slovenský národný archív, oddelenie služieb verejnosti, externú kontrola nad správou registratúry. Z uvedenej kontroly nevyplývali žiadne nedostatky.

Medzinárodné aktivity

Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte

SNAS je riadny člen medzinárodných organizácií EA, ILAC, IAF, FALB a signatárom existujúcich dohovorov týchto organizácií o vzájomnom uznávaní MLA a MRA:

- EA MLA pre oblasti akreditácie kalibračných laboratórií, skúšobných laboratórií, medicínskeho vyšetovania, inšpekčných orgánov, organizátorov skúšok spôsobilosti, certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, certifikačných orgánov certifikujúcich produkty, certifikačných orgánov certifikujúcich osoby a na validáciu a verifikáciu;
- ILAC MRA pre oblasti akreditácie kalibračných laboratórií, skúšobných laboratórií, medicínskeho vyšetovania, inšpekčných orgánov a organizátorov skúšok spôsobilosti;
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva (kvality - QMS, environmentu - EMS, bezpečnosti a zdravia pri práci – OH&SMS, energetiky - EnMS, bezpečnosti potravín - FSMS, kvality výroby zdravotníckych pomôcok - MDMS a informačnej bezpečnosti - ISMS), certifikačných orgánov certifikujúcich produkty, certifikačných orgánov certifikujúcich osoby a validáciu a verifikáciu.

Plnenie medzinárodných záväzkov

SNAS aj v roku 2021 priebežne plnil všetky členské záväzky EA, ILAC, IAF, FALB, WG GLP EC a WG GLP OECD, aj záväzky signatára dohôd o vzájomnom uznávaní EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA, aby si udržal svoj status poskytovateľa medzinárodne uznávaných akreditácií:

- zúčastňoval sa zasadnutí výborov, pracovných skupín a valných zhromaždení týchto medzinárodných organizácií;
- spolupracoval na pripomienkovaniach pripravovaných povinných aplikačných dokumentov;
- participoval v prieskumoch, na hlasovaniach a úlohách, ktorými ho poverili vyššie uvedené organizácie;
- poskytoval svojich odborných pracovníkov, ktorí majú od EA, FALB a OECD udelený status evaluátora, na účely vzájomných hodnotení iných orgánov.

Zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií v roku 2021

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Zasadnutie IAF TF on Counterfeiting	vzdialene	január
2.	Zasadnutie EU GLP WG	vzdialene	február
3.	Zasadnutie EA WG HC, Laboratory medicine	vzdialene	február
4.	Zasadnutie EA HHC	vzdialene	marec
5.	Zasadnutie EA GA	vzdialene	marec
6.	Zasadnutie EA LC	vzdialene	marec
7.	Zasadnutie EA CC	vzdialene	marec
8.	Zasadnutie EA IC	vzdialene	marec
9.	Zasadnutie WG GLP OECD	vzdialene	apríl
10.	Zasadnutie EA CC WG ENV, FALB	vzdialene	apríl
11.	Zasadnutie EA MAC	vzdialene	apríl
12.	Zasadnutie IAF WG MSC	vzdialene	apríl

13.	Zasadnutie TC IAF	vzdialene	máj
14.	Zasadnutie EA GA	vzdialene	máj
15.	Zasadnutie EA HHC	vzdialene	september
16.	Zasadnutie EA LC	vzdialene	september
17.	Zasadnutie EA CC	vzdialene	september
18.	Zasadnutie EA IC	vzdialene	september / október
19.	Zasadnutie EU ETS Network Group	vzdialene	september
20.	Zasadnutie EA MAC	vzdialene	október
21.	Zasadnutie ILAC – IAF + GA	vzdialene	október / november
22.	Zasadnutie EA CC WG ENV FALB	vzdialene	november
23.	Zasadnutie EA GA	vzdialene	november

Medzinárodné školenia v roku 2021

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Training EA for PEFC / CoC	vzdialene	január
2.	Joint BIPM-ILAC Webinar: Mining KCDB 2.0 in the Context of Accreditation	vzdialene	január
3.	EA online Seminar on accreditation in the sector of Crime Scene Investigation	vzdialene	marec
4.	EU ETS Webinar	vzdialene	apríl
5.	Training EA MAC for evaluators	vzdialene	jún
6.	A&V Training Webinar	vzdialene	september
7.	EU ETS Compliance Conference	vzdialene	november

SNAS v súlade s požiadavkami EA, FALB, OECD poskytuje na vyžiadanie svojich pracovníkov, ktorí prešli školením evaluátorov a boli zaradení do EA, FALB alebo OECD

databázy, na realizáciu vzájomných hodnotení iných orgánov. V súčasnosti má SNAS 5
 evaluátorov pre EA, jedného evaluátora pre OECD.

V roku 2021 sa evaluátori zo SNAS podieľali na 6 vzájomných hodnoteniach.

P.č.	Podujatie	Krajina
1.	EA evaluácia ESYD	Grécko
2.	EA evaluácia COFRAC	Francúzsko
3.	EA evaluácia SWEDAC	Švédsko
4.	EA evaluácia EGAC	Egypt
5.	EA evaluácia RENAR	Rumunsko
6.	EA evaluácia IARNM	Severné Macedónsko

Cezhraničná akreditácia

SNAS v súlade s požiadavkami nariadenia a pravidlami cezhraničnej akreditácie vykonáva
 akreditačnú činnosť aj v zahraničí. Prehľad platných osvedčení vydaných SNAS v rámci
 cezhraničnej akreditácie k 31.12.2021 znázorňuje tabuľka:

	Bielorusko	Bulharsko	Česká republika	Kazachstan	Rakúsko	Ruská federácia	Srbsko	Turkménsko	Ukrajina	Uzbekistan	Celkový súčet
Kalibračné laboratóriá	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Skúšobné laboratóriá	2	-	-	2	-	1	-	-	-	6	11
Medicínske laboratóriá	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Orgán certifikujúci produkty	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Plnenie notifikačných požiadaviek	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2

Organizátori skúšok spôsobilosti	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Dodržiavanie zásad SLP	-	-	-	1	-	6	1	-	3	-	11
Celkový súčet	2	3	2	4	1	7	1	1	3	6	30

Medzinárodná spolupráca

SNAS má v súčasnosti platných celkovo 19 dohôd o vzájomnej spolupráci a/alebo o subdodávkach akreditačných služieb s akreditačnými orgánmi 13 krajín:

P.č.	Akreditačný orgán	Krajina	Medzinárodná dohoda	
			o spolupráci	o subdodávkach
1.	ACCREDIA	Taliansko		✓
2.	ATS	Srbsko	✓	✓
3.	BSCA	Bielorusko	✓	
4.	MOLDAC	Moldavsko	✓	
5.	ČIA	Česká republika	✓	✓
6.	DAkKS	Nemecko	✓	✓
7.	NABCB	India		✓
8.	NAH	Maďarsko		✓
9.	NAAU	Ukrajina	✓	✓
10.	NCA	Kazachstan	✓	✓
11.	RosAccreditation	Rusko	✓	
12.	SA	Slovinsko	✓	✓
13.	UKAS	Veľká Británia		✓

Hospodárenie

V roku 2021 SNAS hospodáril s vlastnými príjmami, najmä s platbami za poskytnuté akreditačné služby, bez príspevku zo štátneho rozpočtu na náklady spojené so zastupovaním SNAS v medzinárodných organizáciách ILAC, IAF a EA.

Výnosy v roku 2021 dosiahli výšku 2 170 432 EUR, čo predstavuje 105 % plnenia schváleného rozpočtu. Najväčší podiel na výnosoch mali tržby za reakreditácie v celkovej výške 791 889 EUR.

Náklady v roku 2021 dosiahli výšku 2 129 154 EUR, čo predstavuje 103 % plnenia schváleného rozpočtu. Najväčší podiel predstavujú osobné náklady vo výške 1 418 867 EUR.

Členské príspevky do ILAC, IAF, EA v roku 2021 predstavovali spolu 23 612 EUR.

Hospodársky výsledok v roku 2021 dosiahol výšku 40 728 EUR.

K 31. decembru 2021 pohľadávky z obchodného styku predstavujú spolu sumu 191 990 EUR, čo je o 22 873 EUR viacej ako v predchádzajúcom roku, z toho:

- 140 403 EUR sú neuhradené faktúry do lehoty splatnosti (oproti roku 2020 je to viacej o 43 633 EUR),
- 51 587 EUR sú neuhradené faktúry po lehote splatnosti (oproti roku 2020 je to menej o 20 760 EUR).

Hospodárenie SNAS za rok 2021 je detailnejšie rozpracované v Účtovnej závierke SNAS za rok 2021 a vo Výročnej správe o hospodárení SNAS za rok 2021.

Zhodnotenie roku 2021

Pôsobenie a činnosti SNAS v roku 2021 boli plne v súlade s jej poslaním poskytovať akreditáciu orgánov posudzovania zhody v zmysle medzinárodnej normy ISO/IEC 17011 a zákona o akreditácii. SNAS svojou činnosťou zastáva dôležitú úlohu v národnom systéme posudzovania zhody pri akreditácii subjektov pôsobiacich v regulovanej aj neregulovanej oblasti.

Aj napriek pokračujúcej celosvetovej pandémie Covid19, ktorá zásadne ovplyvnila činnosť celej spoločnosti sa SNASu podarilo veľmi rýchlo a pomerne bezbolestne adaptovať na nové podmienky. Ako kľúčový faktor sa ukázal vysoký stupeň digitalizácie našich procesov a s tým spojená možnosť vykonávať veľkú časť našich služieb aj vzdialene. Pokračovali sme aj s elektronickým spôsobom vzdelávania, čo nám umožnilo veľmi operatívne zaškoliť nových kolegov, ako aj realizovať vzdelávania pre externých spolupracovníkov.

V súlade s odporúčaniami sme vyhodnocovali výkonnosť všetkých zamestnancov na polročnom hodnotení plnenia zadaných úloh, čím chceme dosiahnuť efektívnejšiu činnosť našej organizácie.

V roku 2021 v oblasti certifikácie SNAS začal poskytovať akreditácie v nových technických oblastiach:

- Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva na certifikáciu Systému plynulého podnikania podľa ISO 22301 – začatie od 15.01.2021,

- Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva na certifikáciu Systému manažérstva IT služieb podľa ISO 20000-1 – začatie od 15.01.2021

V záujme podpory akreditácie ako prostriedku posudzovania spôsobilosti subjektov posudzovania zhody v regulovanej oblasti SNAS pokračoval v spolupráci s notifikujúcimi autoritami v oblasti akreditácie pre účely notifikácie týkajúcej sa európskych smerníc Nového legislatívneho rámca.

V oblasti medzinárodných aktivít sa SNAS v roku 2021 zúčastňoval všetkých povinných stretnutí na úrovni EA, ILAC, IAF, FALB a OECD. Všetky plánované medzinárodné stretnutia boli realizované vzdialene.

Pokračovali sme v organizovaní seminárov určených pre akreditované subjekty a držiteľov osvedčenia SLP. Jednotlivé semináre boli realizované buď prezenčne, alebo vzdialene v závislosti od aktuálneho vývoja pandemickej situácie. Tematicky sú zamerané podľa jednotlivých oblastí akreditácie a oblasti SLP, v ktorých SNAS poskytuje služby. Ich cieľom je vytvoriť priestor pre stretnutia zainteresovaných strán s odbornými garantmi a kompetentnými pracovníkmi SNAS, kedy je možnosť pre diskusiu a poskytnutie odpovedí na konkrétne otázky spoločného záujmu. Snahou SNAS je pokračovať v tejto aktivite aj v budúcnosti.

V súlade s dlhodobým zámerom sme realizovali sériu školení pre interných a externých spolupracovníkov. Školenia boli zamerané na oboznámenie sa so zmenami v jednotlivých dokumentoch alebo postupoch a boli realizované cez systém vzdialeného vzdelávania prostredníctvom platformy MOODLE.

Všetky ciele kvality vytýčené SNAS na rok 2021 boli splnené.

Výhľad na rok 2022

Začiatkom roku 2022 sme podstúpili evaluačné posúdenie v celom rozsahu EA MLA. Záverečné rozhodnutie bude prijaté výborom EA MLA v priebehu roku.

Kľúčovou úlohou v tomto roku bude obstaranie a vytvorenie nového informačného systému. V súčasnosti prebiehajú všetky potrebné kroky na vyhlásenie verejnej súťaže.

V druhej polovici roka bude pred nami stáť úloha nájsť vhodné priestory pre fungovanie národného akreditačného orgánu v 21. storočí, keďže súčasné priestory tento predpoklad nespĺňajú.

Budeme pokračovať v zavedenom hodnotení pracovníkov a postupne budeme pracovať na príprave nových potenciálnych expertoch. V priebehu roka plánujeme zaviesť do nášho systému riadenia proces zameraný na prácu s talentami. Naďalej budeme klásť veľký dôraz na vzdelávanie posudzovateľov a ich jednotnú interpretáciu požiadaviek medzinárodných dokumentov, podľa ktorých sa vykonáva akreditácia. V personálnej oblasti budeme klásť dôraz na zabezpečenie dostatočného počtu kompetentných ľudských zdrojov na výkon činností, ktorých zabezpečovanie nám vyplýva zo zákona.

Strednodobý výhľad

Strednodobý výhľad na obdobie najbližších 5 rokov predpokladá plnenie týchto zámerov:

V oblasti akreditačných činností:

- trvalé poskytovanie kvalitných akreditačných služieb vo všetkých oblastiach, ktoré sú vyžadované v národnom hospodárstve
- úzka a efektívna spolupráca s regulačnými autoritami Slovenskej republiky, najmä s ÚNMS SR, MDV SR, MZ SR a MŽP SR v záujme aplikácie akreditácie v regulovanej sfére a pri overovaní a monitorovaní súladu testovacích pracovísk so zásadami SLP
- zintenzívnenie spolupráce so zainteresovanými stranami a spoločná príprava nových akreditačných schém pre nové oblasti akreditácie
- udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva kvality pre úspešné podstúpenia vzájomných hodnotení organizáciami EA, FALB a OECD

V oblasti legislatívy:

- aktívna účasť SNAS pri tvorbe jednotného právneho rámca pre akreditáciu v regulovanej oblasti

V oblasti medzinárodnej akceptácie:

- zabezpečenie trvalého uznania SNAS v celosvetovom meradle, na základe medzinárodných dohôd a dohovorov o vzájomnom uznávaní EA, ILAC, IAF a FALB vo všetkých oblastiach akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom

- plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva SNAS v medzinárodných organizáciách, v ich výboroch a pracovných skupinách

V oblasti cezhraničnej akreditácie a spolupráce:

- poskytovanie akreditačných služieb v zahraničí a rozvíjanie spolupráce so zahraničnými akreditačnými orgánmi v súlade so zásadami stanovenými v nariadení EPaR a v povinných aplikačných dokumentoch EA, ILAC, IAF a FALB.

Zoznam použitých skratiek

ABMS	- Systémy manažérstva proti úplatkárstvu (Anti-Bribery Management Systems)
ACCREDIA	- Národný akreditačný orgán Talianska
AIS	- Akreditačný informačný systém
AQAP	- Štandardizačný dokument NATO (Allied Quality Assurance Publications)
ATS	- Národný akreditačný orgán Srbska
BCMS	- Systému manažérstva plynulého podnikania (Business continuity management)
BLA	- Bilaterálna dohoda (Bilateral Agreement)
BSCA	- Národný akreditačný orgán Bieloruska (Belarusian State Center for Accreditation)
CAB	- Orgán posudzovania zhody (Conformity Assessment Body)
ČIA	- Národný akreditačný orgán Česka (Český institut pro akreditaci)
CNAS	- Národný akreditačný orgán Číny (China National Accreditation Service for Conformity Assessment)
CO	- Certifikačné orgány
DAKKS	- Národný akreditačný orgán Nemecka (Deutsche Akkreditierungsstelle)
EA	- Európska spolupráca na akreditáciu (European co-operation for Accreditation)
EA-BAS	- Národný akreditačný orgán Bulharska (Executive Agency - Bulgarian Accreditation Service)
EA CC	- Výbor EA pre certifikačné orgány
EA HHC	- Horizontálny harmonizačný výbor EA
EA IC	- Výbor EA pre inšpekčné orgány
EA LC	- Výbor EA pre laboratória
EA MAC	- Rada EA pre multilaterálne dohovory
EC/EK	- Európska komisia
EFTA	- Európske združenie voľného obchodu (European Free Trade Association)
EMA	- Európska agentúra pre medicínu (European Medicine Agency)
EMAS	- Schéma pre eko manažment a audit (Eco-Management and Audit Scheme)
EMS	- Environmentálny manažérsky systém (Environmental Management System)
EN	- Európska norma
EnMS	- (Energy Management Systems)
EP	- Európsky parlament
ES	- Európska smernica
EÚ	- Európska únia
FALB	- Fórum akreditačných a licenčných orgánov
FSMS	- Systém riadenia potravinovej bezpečnosti (Food Safety Management System)
GLP	- Správna laboratórna prax (Good Laboratory Practice)
HAV	- Horizontálny akreditačný výbor
IAF	- Medzinárodné akreditačné fórum (International Accreditation Forum)
IC	- Medzinárodné porovnania (International Comparison)
IEC	- Medzinárodná elektrotechnická komisia (International Electrotechnical Commission)
ILAC	- Medzinárodná spolupráca na akreditáciu laboratórií (International Laboratory Accreditation Cooperation)
ILC	- Medzilaboratórne porovnania (Interlaboratory Comparison)
ISMS	- Systém informačnej bezpečnosti (Information Security Management Systems)
ITSMS	- Systémy manažérstva IT služieb (Information Technology Services Management System)
ISO	- Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (International Organization for Standardization)
MAD	- Vzájomné uznávanie údajov (Mutual Acceptance of Data)
MDV SR	- Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR	- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MLA	- Multilaterálna dohoda (Multilateral Agreement)
MOLDAC	- Národný akreditačný orgán Moldavska (National Accreditation Centre of the Republic of Moldova)
MRA	- Dohoda o vzájomnom uznávaní (Mutual Recognition Arrangement)
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NAAU	- Národný akreditačný orgán Ukrajiny (National Accreditation Agency of Ukraine)
NABCB	- Akreditačný orgán Indie (National Accreditation Board for Certification Bodies)
NAH	- Národný akreditačný orgán Maďarska (National Accreditation Authority of Hungary)
NBU	- Národný bezpečnostný úrad
NCA	- Národný akreditačný orgán Kazachstanu (National Center of Accreditation of Kazakhstan)
OCO	- Odbor certifikačných orgánov a overovateľov
OECD	- Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OH&SMS	- Systémy manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (Occupational Health and Safety Management Systems)
OLIS	- Odbor akreditácie laboratórií, inšpekčných orgánov a SLP

PT	- Skúšky spôsobilosti (Proficiency testing)
R	- Rada
QMS	- Systém manažérstva kvality (Quality Management Systems)
QMS-EoW	- Systémy manažérstva konca odpadov (End-of-Waste Management Systems)
QMS-MD	- Systémy manažérstva kvality pre zdravotnícke pomôcky (Quality Management Systems for Medical Devices)
QMS-W	- Systémy manažérstva kvality pri zváraní (Quality Management Systems for Welding)
SA	- Národný akreditačný orgán Slovinska (Slovenska Akreditacija)
SAR	- Slovenská akreditačná rada
SFCS	- Certifikácia trvalo udržateľného obhospodarovania lesov (Sustainable Forest Certification Scheme)
SLP	- Správna laboratórna prax
SMU	- Slovenský metrologický ústav
SNAS	- Slovenská národná akreditačná služba
STU	- Slovenská technická univerzita
SZU	- Slovenská zdravotnícka univerzita
TV-CO	- Technický výbor pre certifikačné orgány
UKAS	- Národný akreditačný orgán Anglicka (United Kingdom Accreditation Service)
ÚNMS SR	- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
WG	- Pracovná skupina (Working Group)
ZP	- Zdravotnícke pomôcky